

Lausunto

31.3.2025

 VN/8915/2024
 VN/8915/2024-VM-149

Työ- ja elinkeinoministeriö

Valtiovarainministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi työnhakijan palveluprosessin ja työnvälityspalveluiden kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoja otsikossa mainitusta luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutoksia, jotka keventäisivät ja selkeyttäisivät työnhakijan palveluprosessia. Lisäksi esitysluonnoksessa ehdotetaan muutoksia mm. palvelualustaa ja työnhakuprofiileja koskeviin säännöksiin.

Valtiovarainministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa.

Palveluprosessi

Valtiovarainministeriö toteaa, että Pohjoismainen työnhaun malli on alun perin perustunut pohjoismaisessa kontekstissakin erittäin kunnianhimoiseen tavoitteeseen vahvistaa huomattavalla tavalla työnhaun alkuvaiheen tukea. Mallin taustalla on pohjoismaisista kokeilusta saatu tutkimustieto työttömyyden alkuvaiheen haastatteluiden työllisyysvaikutuksista^{1,2}. Seurantatietojen perusteella tavoitteista on jääty huomattavasti, eikä mallia ole toimeenpantu lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Malliin liittyy siis ilmeinen kehittämisen tarve, joko toimeenpanoon panostamalla tai lainsäädännön velvoitteita keventämällä.

Työttömien asiakasprosessin uudistaminen liittyy olennaisesti sosiaaliturvajärjestelmän kehittämiseen. Tältä osin yksi keskeinen kysymys on, missä määrin palvelujärjestelmän tehtävä on toimia työnhaun tuen lisäksi valvovana ja velvoittavana mekanismina, jonka tavoitteena on lieventää sosiaaliturvaan liittyviä kannustinongelmia. Asiakasprosessin keventämisen seurauksena palvelujärjestelmän yleiset velvoitteet vähenevät ja järjestelmästä tulee nykyistä enemmän tarveharkintaa painotava. Esitysluonnoksen perusteluissa täydentävien työnhakukeskustelujen osalta tätä näkökulmaa ei ole tuotu esille, vaan esityksessä on korostettu vain työnhaun tukea. Valtiovarainministeriö toteaa, että valvontanäkökulman tuominen selkeämmin esille voisi auttaa hahmottamaan täydentävien hakukeskusteluiden toista tarkoitusta.

¹ Maibom, J., Rosholm, M., & Svarer, M. (2017). Experimental evidence on the effects of early meetings and activation. *The Scandinavian Journal of Economics*, 119(3), 541–570. <https://doi.org/10.1111/sjoc.12180>

² Cheung, M., Egebark, J., Forslund, A., Laun, L., Rodin, M., & Vikström, J. (2019). Does Job Search Assistance Reduce Unemployment? Experimental Evidence on Displacement Effects and Mechanisms. *IFN Working Paper No. 1307*. Saatavilla osoitteessa <https://ssrn.com/abstract=3515935>

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

Esityksessä ehdotetun määräaikaishaastattelujen prosessin keventämisen riski on, että työnhaun valvontaa jätetään tekemättä tarkoituksenmukaisuuteen vedoten silloin, kun se olisi etuuden saajan yleisten velvollisuuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaista. Aiempi kokemus on osoittanut, että valvontaan velvoittavan lainsäädännön liikkumavaraa on ajoittain sovellettu työttömyysturvan vakuutusperiaatteen vastaisesti. Esimerkiksi Valtakari ym. (2019) toteavat, että työttömyysturvan lisäpäivillä tai osa-aikatyössä olevia ei ollut tapana haastatella määräajoin, koska heidän tilanteensa katsottiin jo "olemassa olevaksi ratkaisuksi"³. Näitä henkilöitä koskevat tuolloinkin kuitenkin normaalit työttömyysturvalain mukaiset etuudensaajan velvoitteet. Jälkikäteisarvioinnissa vuonna 2017 kolmen kuukauden välein toimeenpantaviin haastatteluihin tehdyn harkinnan poiston havaittiin kasvattaneen työllisyyttä ja lisännen palveluihin ohjautumista⁴.

Valtiovarainministeriö katsoo, että jo nykyisellään työttömien työnhakijoiden yleisten velvollisuuksien valvonta on vaikeassa tilanteessa, sillä merkittäväällä osalla työnhakijoista ei ole ajantasaista työllistymissuunnitelmaa. Mikäli ajantasaista työllistymissuunnitelmaa ei ole, ei työttömällä myöskään ole velvoitteita, joita valvoa. Valtiovarainministeriö katsoo, että muutoksen seurauksena etuudensaajien velvoitteiden toteutumista käytännössä tulisi seurata, ja varmistua, ettei esitetyistä muutoksista seuraa vastaavia ongelmia, joita aiemmin järjestelmässä on havaittu.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että työnhakijan alkuhaastattelun järjestämisen määräaika pidentettäisiin viidestä arkipäivästä kymmeneen arkipäivään. Säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että nykyinen viiden arkipäivän aikaraja on tarkoitettu tavoitteelliseksi, mutta uusi sääntely muodostaisi ehdottoman takarajan haastattelun järjestämiselle. Esitysluonnoksen vaikutusarvioiden mukaan noin kolmasosa alkuhaastatteluista on järjestetty viiden arkipäivän sisällä (huom. vaihtoehtoiset toteutustavat osion mukaan noin 24 prosenttia) ja lokakuussa 2024 mediaaniaika oli 8 arkipäivää. Valtiovarainministeriö toteaa, että esityksestä ei käy ilmi, kuinka suurella osalla alkuhaastattelu on tosiasiallisesti toteutunut yli 10 arkipäivän kuluessa työnhakijaksi ilmoittautumisesta. Esitysluonnoksesta ei voi siten päätellä, tiukentaako muutos tosiasiallisesti nykytilaa joiltakin osin eikä toisaalta sitä, miten ehdotettu määräaika joustavoittaisi alkuhaastattelujen järjestämistä nykytilaan verrattuna, kun määrärajan on tulkittu sisältävän joustoa jo nykyisellään. Esitysluonnoksessa arvioidaan, että alkuhaastattelujen määräaika koskevalla muutoksella ei olisi vaikutusta työvoimaviranomaisten työmäärään, koska alkuhaastattelujen määrä ei muuttuisi. Esitysluonnoksessa todetaan kuitenkin, että muutos mahdollistaisi laadukkaammat alkuhaastattelut, kun työvoimaviranomaiselle jäisi enemmän aikaa tutustua työnhakijan tietoihin. Valtiovarainministeriö katsoo, että esityksessä jää epäselväksi, mitä alkuhaastattelun määräajan pidentämisellä tavoitellaan.

Työnhakuprofiilit ja palvelualusta

Ehdotettavassa järjestämislain 129 b §:ssä säädettäisiin työvoimaviranomaisen työnhakijasta laatimasta ja julkaisemasta työnhakuprofiilista. Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan jää epäselväksi, miksi erikseen säädettäisiin mahdollisuudesta laatia työnhakuprofiili automaattisesti, mikäli kyse ei ole erityisiä suojatoimenpiteitä edellyttävästä toimenpiteestä tai lainalaisuusperiaatteen toteutumisen varmistamisesta.

Sääntelyehdotukseen sisältyy tiedonhallinnan sääntelyn ja erityisesti tietojen luovuttamisen ja sähköisten luovutustapojen näkökulmasta epäselvyyksiä. Järjestämislakiehdotuksessa käytetään muun muassa termejä kopioida, siirtää ja tarkastella, kun tosiasiasa kyse on tietojen antamisesta tiettyjen sähköisten luovutustapojen avulla. Jatkovalmistelussa tulisi kiinnittää huomiota siihen, että tietojen luovuttamista koskeva sääntely on selkeää ja täyttää muualta lainsäädännöstä seuraavat reunaehdot tietojen luovuttamiselle.

Valtiovarainministeriö katsoo, että ehdotettavassa järjestämislain 129 d §:ssä (työnhakuprofiilien hakeminen palvelualustalla) olisi pykälän otsikosta huolimatta käytännössä kysymys yleisölle katseluyhteytenä tuotetusta tietopalvelusta, jonka kautta annetaan tietoja työnantajille, yksityisille työnvälitysyriyksille sekä työttömyyskassoille. Jatkovalmistelussa tulisi arvioida, olisiko sääntelyä mahdollista tältä osin selkeyttää.

Ehdotettavassa järjestämislain 129 e §:ssä säädettäisiin työnhakuprofiilien tietovarantoon tallennettujen tietojen kopioimisesta ja siirtämisestä. Valtiovarainministeriö tuo esiin, että tällaisessa tilanteessa kyse on tietojen kopioimisen sijasta tosiasiasa tietojen luovutuksesta toiseen tietovarantoon. Esityksessä olisi keskeistä tuoda esiin, että kyse on tiedon luovutuksesta myös esimerkiksi tietojen ajantasaisuuden ja virheettömyyden varmistamiseksi.

³ Valtakari, M., Arnkil, R., Eskelinen, J., Kesä, M., Mayer, M., Nyman, J., & Ålander, T. (2019). *Työttömien määräaikaishaastattelujen arviointi*. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 26/2019.

⁴ Huuskonen, J., & Pehkonen, J. (2023). Työttömien haastattelut edistävät työmarkkinoiden kohtaantoa. *Työ ja Yhteiskunta*, 2/2023. Noudettu 21. maaliskuuta 2025 osoitteesta <https://labore.fi/t&y/tyottomien-haastattelut-edistavat-tyomarkkinoiden-kohtaantoa/>

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin työnhakuprofiilien tietovarantoon rekisteröidyn mahdollisuudesta siirtää häntä itseään koskevan työnhakuprofiilin tiedot toiselle ulkopuoliselle rekisterinpitäjälle. Siirtäminen edellyttäisi kuitenkin, että työnhakuprofiilien rekisterinpitäjä olisi mahdollistanut palveluustalla työnhakuprofiilien tietojen sähköisen siirtämisen jollekin toiselle rekisterinpitäjälle. Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan siltä osin kuin tietojen luovuttamisessa käytetään teknisiä rajapintoja, huomioon tulisi ottaa julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019), jäljempänä tiedonhallintalaki, 22 ja 24 §:ssä säädetty.

Kehittämisen- ja hallintokeskuksen velvollisuudesta tietojen poistamiseen ehdotetaan säädettäväksi uudessa järjestämislain 129 f §:ssä. Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan pykälästä tai sen perusteluista ei selviä, mikä on ehdotetun sääntelyn suhde tiedonhallintalain 21 §:n 3 momentin velvoitteeseen arkistoida tai tuhota tietoaineistot viipymättä tietoturvallisella tavalla säilytysajan päättymisen jälkeen.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi työnhakuprofiilien tietovarannon rekisterinpitäjistä. Ehdotettavan 130 a §:n osalta valtiovarainministeriö katsoo, että malli, jossa rekisterinpitäjyys voisi vaihtua, vaikuttaa oikeudellisesti epäselvältä ja vaikuttaa myös yhteisen tietovarannon ylläpitomallin selkeyteen. Jatkovalmistelussa olisikin hyvä selkiyttää yhteisen tietovarannon ylläpitomallia, tietojen luovuttamista viranomaisten välillä sekä rekisterinpitäjyyttä. Esitetyssä mallissa vaikuttaisi tapahtuvan tietojen luovutusta sen kautta, että rekisterinpitäjyys voi muuttua riippuen siitä, onko työnhakuprofiiliin julkaissut rekisteröity työnhakijaksi. Tietovarannolla tarkoitetaan tiedonhallintalain 2 §:n 6 kohdan mukaan viranomaisen tehtävien hoidossa tai muussa toiminnassa käytettäviä tietoaineistoja sisältävää kokonaisuutta, jota käsitellään tietojärjestelmien avulla tai manuaalisesti. Tiedonhallintalain 2 §:n 7 kohdan mukaan yhteisellä tietovarannolla tarkoitetaan useiden toimijoiden käyttöön suunniteltua ja ylläpidettyä tietovarantoa, jonka tiedot ovat luovutettavissa ja hyödynnettävissä eri tarkoituksiin. Tietovaranto voi sisältää useita henkilötietoja sisältäviä rekistereitä.

Vaikutusarviointi

Esitysluonnoksen mukaan esitetyt muutokset työnhakijan palveluprosessiin vähentäisivät julkisen talouden menoja 3,3 miljoonaa euroa vuodessa. Säästö kohdistuisi valtiovarainministeriön pääluokassa momentille 28.90.30 Kuntien peruspalvelujen valtionosuus. Säästön on arvioitu syntyvän siitä, että työvoimaviranomaisten harkintavalta täydentävien työnhakukeskustelujen järjestämisessä kasvaisi ja muistutusmenettelystä luovuttaisiin. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 22 §:n 1 momentin mukaan valtionosuustehtävien laajuuden tai laadun muutos otetaan huomioon, jos se aiheutuu asianomaisesta valtionosuustehtävää koskevasta laista tai asetuksesta, lakiin tai asetukseen perustuvasta valtion viranomaisen määräyksestä tai valtion talousarviosta. Valtiovarainministeriö korostaa tehtävämuutoksista johtuvien vaikutusarviointien tärkeyttä, jotta valtionosuuteen tehtävät muutokset vastaisivat kunnille muutoksista aiheutuvia säästöjä tai lisäkustannuksia. Täydentävien työnhakukeskustelujen järjestämisen muuttaminen työnhakijan palvelutarpeeseen perustuvaksi tarkoittaisi työ- ja elinkeinoministeriön arvion mukaan sitä, että täydentäviä työnhakukeskusteluja järjestettäisiin vuodessa 150 000 keskustelua vähemmän. Tämän on katsottu vähentävän työvoimaviranomaisten työmäärää 49 henkilötyövuoden verran, mistä aiheutuisi 2,9 miljoonan euron säästö. Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että arvioon liittyy esitysluonnoksen mukaan merkittävää epävarmuutta.

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota erityisesti siihen, että vuoden 2021 lakiesityksen myötä TE-palveluille kohdennettiin 70 miljoonaa euroa pääasiassa täydentävien työnhakukeskusteluiden järjestämistä varten. Tämä vastasi 1 200 henkilötyövuoden lisäystä. Täydentävistä työnhakukeskusteluista muodostui tuolloin viranomaisia velvoittavia. Vuoden 2016 reformia, jossa viranomaisen määräaikaishaastatteluja liittyvästä poikkeusharkinnasta luovuttiin, koskevan tutkimuksen⁵ perusteella voidaan arvioida, että mikäli viranomaisilla olisi poikkeusharkinta, pienentäisi tämä tapahtuvien haastattelujen määrää noin 75 %:lla. Tällä perusteella säännöksen muuttamisen harkinnanvaraiseksi voisi olettaa pienentävän tehtävään annetun määrärahan tarvetta noin 52,5 miljoonalla eurolla. Työ- ja elinkeinoministeriön arvion mukaan keskustelut vähenisivät noin 33 prosentilla toteutuneiden keskustelujen määrästä. Tätä ei kuitenkaan perustella esitysluonnoksessa mitenkään. Tällöinkin määrärahan tarve vähenisi joka tapauksessa noin 23,3 miljoonalla eurolla verrattuna tehtävään alun perin osoitettuun määrärahaan. Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että esitysluonnoksessa arvio 49 henkilötyövuoden vähenemisestä on perustettu työ- ja elinkeinoministeriön vuonna 2024 toteuttamaan työajan kohdentumista koskevaan tutkimukseen, jonka perusteella yhdellä henkilötyövuodella pystyttäisiin toteuttamaan yli 3 000 keskustelua vuodessa. Käytännössä tämä tarkoittaisi resurssien käytön tehostuneen yli kolminkertaiseksi siitä, mitä nykyistä työvoimapalvelumallia säädettäessä arvioitiin yhden henkilötyövuoden keskustelumääräksi. Samalla se myös tarkoittaisi, että arvioidun 300 000 täydentävän keskustelun järjestämisen resurssitarve olisi noin 100

⁵ [The impact of periodic interviews on unemployment duration: Evidence from the 2017 Finnish reform - Huuskonen - 2023 - LABOUR - Wiley Online Library](#)

henkilötyövuotta. Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että alun perin hallituksen esityksessä HE 167/2021 vp resursoitiin uuden palvelumallin toimeenpanoa 1 200 henkilötyövuodella (40 %:n lisäys htv-määrään). Esityksen jatkovalmistelussa tulisikin arvioida uudelleen syntyvän säästön mittaluokkaa edellä todetut seikat huomioon ottaen ja täsmennettävä säästöjen suhdetta rahoitusperiaatteeseen. Valtiovarainministeriö katsoo lisäksi, että esityksen taloudelliset vaikutukset tulisi käydä vielä erikseen läpi valtiovarainministeriön kanssa ennen esityksen käsittelyä raha-asiainvaliokunnassa ja kuntatalouden ja hallinnon neuvottelukunnassa.

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että työnhakijan palveluprosessia koskevan uudistuksen rahoituksesta ensimmäinen vuosi rahoitettiin Euroopan unionin RRF-rahoituksella. Tämän vuoksi valtiovarainministeriö katsoo, että työ- ja elinkeinoministeriön tulee arvioida esityksen suhde RRF-tavoitteiden toteutumiseen ja varmistaa, ettei Suomen saanto vaarannu.

Muistutuksista luopumisen arvioidaan vähentävän kustannuksia 400 000 euroa. Esityksen mukainen arvio perustuu vuoden 2023 toteutuneisiin muistutusmääriin ja muistutuksen lähettämisestä aiheutuvaan kustannukseen 2 euroa/muistutus. Esitysluonnoksen mukaan muistutuksiin on arvioitu käytetyn 10 htv:n panos tai jopa enemmän. Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että kyseistä työpanoksen vähenemistä ei ole otettu huomioon tehtävämuutoksesta johtuvana valtionosuuden vähennyksenä, eikä esitysluonnoksesta ole perusteltu, miksi muutosta ei otettaisi rahoituksessa huomioon. Esitystä tulisi täydentää edellä mainituilta osin. Esitysluonnoksessa ehdotetaan työvoimaviranomaiselle uutta lakisääteistä tehtävää laatia ja julkaista palvelualustalla työnhakuprofiili työnhakijasta, joka ei profiilia itse laatisi tai julkaisi määräajassa. Esitysluonnoksessa todetaan, että työnhakuprofiilin julkaisusta aiheutuu lisäkustannuksia (alkuvaiheen toimeenpanossa 5 htv:n ja pysyvänä vaikutuksena 1 htv:n työmäärän kasvu). Näitä lisäkustannuksia ei kuitenkaan ole huomioitu valtionosuuden muutoksessa eli käytännössä valtionosuuden vähennystä vähentävänä eränä. Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan tehtävämuutosten vaikutusta tulisi täydentää ottamalla huomioon työnhakuprofiilien julkaisusta aiheutuva alkuvaiheen työmäärän kasvu sekä pysyvä vaikutus ja mistä alkaen sen arvioidaan toteutuvan.

Esityksen sivulla 56 käsitellään suppeasti esityksen vaikutuksia aluehallintovirastoon. Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että valtion aluehallintouudistusta koskevassa esityksessä (HE 13/2025 vp, Dnro VN/25102/2023) on tarkoitus ehdottaa kumottavaksi aluehallintovirastoista annettu laki. Aluehallintovirastojen tehtävien on pääasiassa tarkoitus siirtyä perustettavalle Lupa- ja valvontavirastolle. Tämä olisi perusteltua huomioida luvussa 10.1 esityksen riippuvuus muista esityksissä tai jos valtion aluehallintouudistusta koskevat lait ehditään vahvistamaan ennen tämän esityksen antamista, olisi tämä syytä huomioida esityksen sääntelyssä.

Esityksessä ei kuvata tarkemmin kantelujen määriä, käsittelyaikoja ja näitä tehtäviä hoitavien lukumäärää, joita koskevat tiedot olisi perusteltua lisätä esitykseen. Ne löytyvät vaivatta esityksessä viitatussa aluehallintoviraston vuosiraportissa (Dnro VN/12331/2024). Aluehallintoviraston laatimasta vuosiraportista ilmenee myös, että eduskunnan apulaisoikeusasiamies on tehnyt tarkastuksen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastoon koskien työllisyyden kuntakokeilujen valvontaa (Dnro EOAK/1390/2023). Esityksen perusteella epäselväksi jää eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen tarkastuksen yhteydessä tekemät havainnot, kuten esimerkiksi, onko apulaisoikeusasiamies pitänyt tehtävän resurssointia riittävänä.

Aluehallintoviraston laatimasta vuosiraportista selkeästi ilmenee, että kantelujen määrä on noussut merkittävästi vuosien 2022 ja 2023 aikana. Vuonna 2024 ensimmäisen kolmen kuukauden aikana saapuneiden kantelujen lukumäärän perusteella 2024 kantelujen määrä tulisi nousemaan merkittävästi vuodesta 2023, mikäli kanteluja tulisi vireille koko vuoden ajan samaa tahtia kuin ensimmäisen kolmen kuukauden aikana. Tämä vireille tulevien kantelujen lukumäärä, käsittelyaika koskevien tietojen lisäksi, on puolestaan merkityksellinen tieto arvioitaessa aluehallintovirastolle osoitettavien resurssien riittävyttä, ottaen huomioon virastoille kohdistuvat säästöt.

Edellä mainitun aluehallintoviraston vuosiraportin mukaan tehtävälle osoitettavasta miljoonan euron pysyvästä rahoituksesta on päätetty julkisen talouden suunnitelmassa 2024–2027, mitä ei esityksestä mainita erikseen. Esityksessä olisi perustellumpaa selostaa lausuntoversiota kattavammin arviot tehtävän edellyttämistä resursseista suhteessa vireille tulevien asioiden määrään ja käsittelyaikaan nähden.

Muuta

Esitysluonnoksessa viitataan palveluprosessin normituksen keventämisen ensimmäiseen vaiheeseen. Ensimmäisen vaiheen muutosten osalta valtionosuusrahoitukseen ei tehty tehtävämuutoksista johtuvia vähennyksiä, ja muutosten tavoitteena oli olemassa olevien resurssien uudelleen kohdentaminen. Esityksessä olisi syytä tuoda selkeämmin esille, että käsiteltävänä oleva esitys poikkeaa

tavoitteiltaan ja vaikutuksiltaan ensimmäisen vaiheen muutoksista sen osalta, että tehtävämuutosten vaikutukset otetaan huomioon valtionosuudessa täysimääräisesti. Lisäksi valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että esitysluonnoksen vaikutusarvioissa todetaan seuraavasti: ”Työvoimapa-velujen rahoitus tulee valtionosuuksien peruspalvelujen kautta kuntiin. Mikäli kunta ei itse järjestä työvoimapa-veluita, rahoitus ohjataan työllisyysalueen yhteistyösopimuksen mukaisesti työvoimavi-
ranomaisille.” Valtiovarainministeriö toteaa, että valtionosuusrahoitus myönnetään ja maksetaan jo-
kaiselle kunnalle riippumatta siitä, järjestääkö tämä palvelut itse vai yhteistoiminnassa muiden kun-
tien kanssa. Työvoimapa-veluiden rahoitus työllisyysalueella määräytyy kuntien välisen yhteistoimin-
tasopimuksen mukaan. Esitysluonnoksessa sanotusta voi saada virheellisen käsityksen, että kuntien
sopimukseen perustuvaa rahoitusta ohjattaisiin valtionosuusjärjestelmän kautta suoraan vastuukun-
nalle. Näin ei kuitenkaan ole, vaan kysymys on erillisestä kuntien välisestä maksuliikenteestä.

Luonnoksessa esitetään muutettavaksi useita eri lakeja, muun muassa tulotietojärjestelmästä annet-
tua lakia. Tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n 1 momentin 34 kohtaan lisättäisiin kunnille ja
kuntayhtymille oikeus saada tietoja tulorekisteristä aiemman lisäksi myös työvoimapa-veluiden jär-
jestämisestä annetussa laissa tarkoitettua palvelutarpeen arviointia varten. Esitysluonnos ei kuiten-
kaan sisällä kyseistä muutosta koskevia säännöskohtaisia perusteluja eikä esityksen vaikutusar-
vioita koskevasta osuudesta löydy tulorekisteriä tai Tulorekisteriyksikköä koskevia arvioita. Valtiova-
rainministeriö katsoo esityksen olevan näiltä osin puutteellinen. Tulotietojärjestelmästä annetun lain
13 §:n 1 momentin mukaan Tulorekisteriyksikkö välittää ja luovuttaa tulorekisterin tietoja, jotka tie-
don käyttäjä on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oi-
keutettu *muun lain nojalla* saamaan suorituksen maksajalta tai toiselta tiedon käyttäjältä. Momentin
34 kohtaan ehdotetulle muutokselle tulee tämän vuoksi lisätä esitykseen säännöskohtaiset peruste-
lut, joista ilmenee, mihin muualla laissa säädettyyn kuntien ja kuntayhtymien tiedonsaantioikeuteen
kyseinen lisäys perustuu.

Koska kyse olisi tulorekisterin tietojen uudesta käyttötarkoituksesta, on mahdollista, että asiasta ai-
heutuu Tulorekisteriyksikölle kustannusvaikutuksia tulorekisterin tietojen luovuttamisen palveluihin
tarvittavien uusien tietosisältöjen eli tiedonsaantiprofiilien muodossa. Jatkovalmistelun yhteydessä
tulisivin yhdessä Tulorekisteriyksikön kanssa selvittää mahdollisten uusien tiedonsaantiprofiilien
tarve sekä kuvata tästä Tulorekisteriyksikölle mahdollisesti seuraavat vaikutukset esityksen vaikutu-
sarvioita koskevassa osuudessa.

Valtiovarainministeriö huomauttaa, että julkisten työvoimapa-veluiden järjestämisestä annetun lain
114 §:n säännöskohtaisissa perusteluissa puhutaan tulotietorekisteristä annetusta laista, lain oikea
nimi kuitenkin on laki tulotietojärjestelmästä.

Valtiovarainministeriö kiinnittää lopuksi huomiota siihen, että esitysluonnoksen mukaisia tietojärjes-
telmämuutoksia varten esitetään 3,8 miljoonaa euroa lisämäärärahaa. Valtiovarainministeriö toteaa,
että määrärahasta päätetään normaaliin tapaan julkisen talouden suunnitelmaa ja talousarviota kos-
kevissa menettelyissä.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä Juha Majanen

Osastopäällikkö, budjettipäällikkö Mika Niemelä

Jakelu TEM Työ- ja elinkeinoministeriö
TEM TTM TYMA Työpolitiikka, Timo Meling
TEM AKO Säädosvalmistelu ja juridinen tuki, Anna Aaltonen
TEM AKO Säädosvalmistelu ja juridinen tuki, Riku Hurme
TEM AKO Työllisyyden edistäminen ja kohtaanto, Toni Ruokonen

Tiedoksi VM JulkICT Tietopolitiikka, Santtu Viiman
VM VKO Rakennepolitiikkayksikkö, Toni Tuomainen
VM BO Rakenneyksikkö, Simo Mentula
VM BO Finanssipolitiikan yksikkö, Armi Liinamaa

VM KHT Tietoyksikkö, Vesa Lipponen
VM KAO Hallinto ja politiikka, Kirsi Hyttinen

VN/8915/2024-VM-149

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: